Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

22. märts 2018*

Eelotsusetaotlus – Makseteenused – Direktiiv 2007/64/EÜ – Artikli 3 punktid e ja o – Artikli 4 punkt 3 – Lisa – Punkt 2 – Kohaldamisala – Multifunktsionaalsete sularaha väljavõtmise terminalide käitamine hasartmängusaalides – Liikmesriikide ametivõimude praktika ühetaolisus süütegude menetlemisel – Õigusvastase tegevuse teel saadud summade konfiskeerimine – Euroopa Liidu põhiõiguste harta – Artikkel 17

Kohtuasjas C-568/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Amtsgericht Nürtingen'i (Nürtingeni esimese astme kohus, Saksamaa) 2. novembri 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. novembril 2016, kriminaalasjas järgmise isiku suhtes:

**Faiz Rasool,**

menetluses osales:

**Rasool Entertainment GmbH,**

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president J. L. da Cruz Vilaça (ettekandja), kohtunikud E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger ja F. Biltgen,

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– F. Rasool, esindajad: *Rechtsanwalt* S. Kauder, *Rechtsanwalt* R. Steiner ja *Rechtsanwalt* R. Karpenstein,

– Rasool Entertainment GmbH, esindaja: *Rechtsanwalt* S. Keck,

– Belgia valitsus, esindajad: M. Jacobs ja L. Van den Broeck, keda abistasid *advocaat* P. Vlaemminck, *advocaat* R. Verbeke ja *advokaat* J. Van den Bon,

– Euroopa Komisjon, esindajad: T. Scharf ja H. Tserepa-Lacombe,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiivi 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2007, L 319, lk 1) artikli 3 punkte e ja o ning artikli 4 punkti 3 koosmõjus selle direktiivi lisa punktiga 2, ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 17.

2 Taotlus on esitatud kriminaalasjas, mis algatati F. Rasooli kui Rasool Entertainment GmbH (edaspidi „RE“) juhataja suhtes asjaolu tõttu, et ta paigaldas selle äriühingu käitatavatesse hasartmängusaalidesse multifunktsionaalsed sularaha väljavõtmise terminalid, omamata selleks makseteenuste osutamise tegevusluba, mille näeb ette Saksamaa seadus, millega võeti üle direktiiv 2007/64.

## Õiguslik raamistik

### *Liidu õigus*

3 Direktiiv 2007/64 tunnistati kehtetuks ja asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiviga (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2015, L 337, lk 35), mis jõustus 13. jaanuaril 2018. Samas tuleb põhikohtuasjades vaidluse all olevate asjaolude kuupäeva arvestades lähtuda käesoleval juhul direktiivist 2007/64. Selle põhjenduste 6, 20, 22, 26, 36 ja 54 kohaselt:

„(6) [Õ]iguslik raamistik [ei tohiks] olla kõikehõlmav. Selle kohaldamine peaks piirduma nende makseteenuse pakkujatega, kelle tegevus seisneb makseteenuste pakkumises makseteenuse kasutajatele. Samuti ei ole kohane kohaldada seda teenuste suhtes, mille puhul raha kantakse üle maksjalt saajale või veetakse seda üksnes pangatähtedes ja müntides või kui ülekanne põhineb pabertšekil, paberil vekslil, paberil lihtvekslil või muul makseviisil, makseteenuse pakkuja või muu isiku antud paberil maksetähikul või -kaardil, millega antakse raha saaja käsutusse. […]

[…]

(20) Kuna tarbijad ja ettevõtjad ei ole samas olukorras, ei vaja nad ka samal tasemel kaitset. Kuigi on oluline tagada tarbijate õigused sätetega, mille suhtes ei saa lepinguga teha erandit, on asjakohane võimaldada ettevõtjatel ja organisatsioonidel ka teisiti kokku leppida. […]

[…]

(22) Tarbijaid tuleks kaitsta ebaausate ja eksitavate tavade eest kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ELT 2005, L 149, lk 22), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiviga 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (ELT 2000, L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399) ning

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiviga 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturustust (EÜT 2002 L 271, lk 16; ELT eriväljaanne 6/4, lk 321) (muudetud direktiiviga 2005/29). […]

[…]

(26) Käesolev direktiiv peaks kinnitama tarbija õigust saada tasuta asjakohast teavet, enne kui ta seob ennast mis tahes makseteenuse lepinguga. Ühtlasi peaks tarbijal olema võimalik mis tahes hetkel kogu lepingusuhte vältel nõuda paberkandjal ja tasuta eelnevat teavet ning raamlepingut, et ta saaks võrrelda makseteenuse pakkuja osutatud teenuste vastavust nõuetega ning kontrollida mis tahes vaidluse korral enda lepingulisi õigusi ja kohustusi. […]

[…]

(36) Käesoleva direktiiviga tuleks sätestada tagasimaksmise eeskirjad, mis kaitseksid tarbijat, kui täidetud maksetehing ületab summat, mida oleks üldjuhul võinud eeldada. […]

[…]

(54) Kuna on vaja läbi vaadata käesoleva direktiivi tõhus toimimine ja jälgida ühtse makseturu loomise edusamme, peaks komisjon esitama käesoleva direktiivi ülevõtmisajast kolme aasta möödudes aruande. Seoses finantsteenuste üldise integreerimise ja ühtlustatud tarbijakaitsega, […] peaks läbivaatamisel keskenduma võimalikule vajadusele laiendada reguleerimisala kolmandate riikide vääringutele ning maksetehingutele […].“

4 Selle direktiivi artikli 1 lõige 1 sätestab:

„Käesolevas direktiivis sätestatakse eeskirjad, mille kohaselt liikmesriigid eristavad kuut makseteenuse pakkujate kategooriat:

[…]

d) makseasutused käesoleva direktiivi tähenduses;

[…]“.

5 Selle direktiivi artiklis 3 oli sätestatud punktides e ja o, et direktiivi kohaldamisalasse ei kuulunud „teenused, mille puhul saaja maksab kauba või teenuse eest makseteenuse kasutaja selge taotluse korral maksjale sularaha osana maksetehingust enne maksetehingu täitmist“ ega „makseautomaatidest sularaha väljavõtmise teenused, kusjuures makseautomaadid töötavad ühe või mitme kaardi väljastaja huvides ja makseautomaadid ei ole pangakontolt raha välja võtva kliendiga sõlmitud raamlepingu osapool, tingimusel, et selle teenuse pakkujad ei teosta muid lisas loetletud makseteenuseid“.

6 Sama direktiivi artikli 4 punkt 3 täpsustas, et selle direktiivi tähenduses on „makseteenus“ „mis tahes [direktiivi] lisas loetletud äritegevus“.

7 Direktiivi 2007/64 artikli 4 punktis 4 on „makseasutus“ määratletud kui „füüsiline või juriidiline isik, kellele on antud tegevusluba kooskõlas artikliga 10 makseteenuste osutamiseks ja täitmiseks kõikjal [liidus]“.

8 Selle direktiivi artikli 4 punkt 14 näeb ette, et „maksekonto“ on „ühe või mitme makseteenuse kasutaja nimel olev konto, mida kasutatakse maksetehingute täitmiseks“.

9 Nimetatud direktiivi artikli 10 lõike 1 kohaselt nõuavad liikmesriigid, et makseasutused, kes kavatsevad osutada makseteenuseid, omandaksid makseasutuse tegevusloa enne makseteenuste osutamise alustamist.

10 Direktiivi 2007/64 lisa punkti 2 kohaselt nimetati „makseteenusteks“ muu hulgas teenuseid, „mis võimaldavad sularaha väljavõtmist maksekontolt ning kõik maksekonto toimimiseks vajalikud toimingud“.

### *Saksa õigus*

11 Direktiiv 2007/64 võeti Saksa õigusesse üle muu hulgas 25. juuni 2009. aasta makseteenuste järelevalve seadusega (Gesetz über die Beaufsichtigung von Zahlungsdiensten). Selle seaduse § 1 lõige 1 nimetab „makseteenuse pakkujatena“ krediidiasutusi, e-raha asutusi, föderaalvalitsust, liidumaid, kohaliku omavalitsuse üksusi ja Euroopa Keskpanka, Saksamaa keskpanka ja teisi Euroopa Liidu keskpanku. Nimetatud § 1 lõike 1 punkti 5 kohaselt on ettevõtjad, kes pakuvad makseteenuseid majandustegevuse raames või mahus, mis tingib vajaduse äriliselt korraldatud ettevõtte järele, samuti makseteenuste pakkujad, isegi kui nad ei kuulu nimetatud üksuste hulka. Neid ettevõtjaid käsitatakse „makseasutustena“.

12 Nimetatud seaduse § 1 lõike 10 kohaselt ei ole makseteenusega tegemist teenuse puhul, kus „makse saaja maksab kauba või teenuse eest makseteenuse kasutaja selge taotluse korral maksjale sularaha osana maksetehingust enne maksetehingu täitmist“. Lisaks on direktiivi 2007/64 artikli 3 punktis o sätestatud erand esitatud sarnases sõnastuses selle seaduse § 1 lõike 10 punktis 14.

13 Makseteenuste järelevalve seaduse § 8 lõike 1 esimese lause kohaselt vajab makseasutus Saksamaa territooriumil makseteenuste osutamiseks Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht'i (Saksamaa finantsinspektsioon) kirjalikku luba.

14 Nimetatud seaduse § 31 lõike 1 alusel karistatakse igaüht, kes osutab makseteenuseid ilma § 8 lõikes 1 sätestatud loata.

15 Karistusseadustiku (Strafgesetzbuch) § 73 sätestab:

„1. Täideviija või osavõtja poolt kuriteo eest või sellega saadud vara suhtes kohaldab kohus konfiskeerimist; seda ei kohaldata juhul, kui kannatanule on kuriteo tõttu tekkinud nõue, mille täitmisel mõistetakse täideviijalt või osavõtjalt välja kuriteoga saadud vara väärtus.

2. Konfiskeerimisotsus hõlmab saadud viljad. See võib hõlmata ka esemeid, mis täideviija või osavõtja on omandanud kuriteoga saadud eseme võõrandamisel, või asendusena selle hävitamise, kahjustamise või äravõtmise eest või omandatud õiguse alusel.“

### Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

16 F. Rasool on juhataja äriühingus RE, mis tegeleb müntidega töötavate mänguautomaatidega varustatud kahe hasartmängusaali käitamisega Saksamaal. Kuni 2012. aasta lõpuni võimaldas RE klientidel kasutada hasartmängusaalides multifunktsionaalseid terminale, mis andsid kliendile võimaluse vahetada paberraha müntide vastu ja võtta sularaha välja panga väljastatud pangakaarti ja isiku identimise numbrit (*Personal Identification Number*; PIN-kood) kasutades.

17 Nende terminalide abil tehtud toimingute ja tehingute haldamise tagas väline teenuseosutaja, äriühing Telecash (edaspidi „võrguoperaator“). Multifunktsionaalsed terminalid kuulusid võrguoperaatorile ja RE rentis neid temalt.

18 Kuni maini 2011 toimis sularaha väljavõtmise teenus järgmisel viisil. Võrguoperaator kontrollis pärast PIN-koodi sisestamist, et kliendi pangakontol on piisavalt vahendeid, ja kui see oli nii, siis võimaldas sularaha välja võtta. Võrguoperaator tagas ka selle, et RE-le hüvitati iga kord summa, mis vastas kliendi väljavõetud summale. Omalt poolt ei saanud RE mingit vastutasu multifunktsionaalsete terminalide kasutada andmise eest ja maksis võrguoperaatorile 0,13 eurot tehingu kohta ja 48 euro suurust igakuist püsitasu. RE ainus tegevus seisnes lõpuks multifunktsionaalsete terminalide sularahaga varustamises.

19 Alates 2011. aasta juunist, pärast riiklike õigusnormide muutmist ja selleks, et jätkata sularaha väljavõtmise teenuse osutamist ilma makseteenuse pakkuja tegevusloata, muutis RE hasartmängusaalidesse juba paigaldatud multifunktsionaalsete terminalide toimimisviisi osaliselt, nii et need pakuvad nn cash back'i võimalust. See võimaldab klientidel multifunktsionaalsetest terminalidest sularaha välja võtta üksnes juhul, kui nad samal ajal ostavad 20 euro väärtuses maksetähiku, mis võimaldab mänguautomaati münte sisestada. See summa arvati panga poolt kliendi kontolt maha lisaks välja võetud sularaha summale.

20 Staatsanwaltschaft Stuttgart (Stuttgardi prokuratuur, Saksamaa) leidis, et isegi sellise töökorralduse juures tuleb REd käsitada „makseasutusena", ja algatas RE juhataja F. Rasooli suhtes kriminaalmenetluse asjaolu tõttu, et ta makseteenuste järelevalve seaduse § 8 rikkudes osutas tahtlikult ja ilma loata makseteenuseid. Vastavalt karistusseadustiku §-le 73 nõudis nimetatud asutus kõigi nende summade konfiskeerimist, mille erinevad pangad olid sularaha välja võtnud klientide arvelt RE kasuks krediteerinud. Kõnealune summa oli 1 096 290 eurot. Amtsgericht Nürtingeni (Nürtingeni esimese astme kohus) 11. märtsi 2015. aasta otsusega mõisteti F. Rasool õigeks põhjendusel, et ta ei ole osutanud makseteenuste järelevalve seaduse tähenduses makseteenuseid.

21 Stuttgardi prokuratuur esitas selle kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse Oberlandesgericht Stuttgart'ile (Stuttgardi kõrgeim piirkondlik kohus, Saksamaa), kes 18. märtsi 2016. aasta otsusega tühistas eelotsusetaotluse esitanud kohtu 11. märtsi 2015. aasta otsuse, muu hulgas põhjendusel, et kuigi multifunktsionaalsete terminalide käitamine ei olnud RE põhitegevus, ei ole ta vabastatud makseteenuste järelevalve seaduse § 8 lõikes 1 sätestatud loakohustusest. Seetõttu saadeti kohtuasi tagasi eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

22 Neil asjaoludel leiab see kohus esiteks, et RE tegevus kuulub direktiivi 2007/64 artikli 3 punktis o sätestatud erandi alla muu hulgas põhjusel, et ühest küljest ei ole see äriühing „pangakontolt raha välja võtva kliendiga sõlmitud raamlepingu osapool" selle sätte tähenduses ega ole sõlminud mis tahes lepingut oma nende klientide pankadega, kes võtavad multifunktsionaalsetest terminalidest raha välja. Teisest küljest leiab nimetatud kohus, et ükski tarbijakaitse nõue ei näi põhjendavat RE-le pandud kohustust saada makseteenuse osutamiseks tegevusluba, kuna tema ainus tegevus seisnes multifunktsionaalsete terminalide sularahaga varustamises.

23 Teiseks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et igal juhul kuulub RE tegevus pärast *cash back* süsteemile üleminekut direktiivi 2007/64 artikli 3 punkti e kohaldamisalasse ning et järelikult ei vaja see tegevusluba.

24 Kolmandaks küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult esiteks, kas RE pakutavad teenused võib liigitada „makseteenusteks" muu hulgas seetõttu, et selle äriühingu tegevus võimaldab maksekontolt sularaha väljavõtmist direktiivi 2007/64 lisa punkti 2 tähenduses.

25 Sellega seoses toob ta siiski esile, et RE poolt multifunktsionaalsete terminalide sularahaga varustamine pakkus hasartmängusaalide klientidele tegeliku võimaluse võtta välja sularaha. Sellegipoolest leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et direktiivi 2007/64 lisa punktis 2 esinev sõna „võimaldama" ei hõlma selliseid toiminguid nagu käesolevas asjas tegi RE, mis on puhtalt teisejärgulised võrreldes

panga osutatavate makseteenustega, see tähendab teenustega, mis võimaldavad avada konto ja teostada pangatehinguid pangakaardiga, ning sellise äriühingu nagu võrguoperaatori osutatavate teenustega, mis ühendavad multifunktsionaalsed terminalid klientide pangakontodega.

26 Teisalt tõstatab nimetatud kohus võimaluse klassifitseerida RE-le etteheidetud tegevus „makseteenuseks“, kuna tegemist on tasuta teenusega hasartmängusaalide klientidele. Nimelt on selline tasuta teenus puhtalt teisejärguline RE põhitegevusala suhtes, milleks on hasartmängusaalide käitamine, mistõttu see ei vasta direktiivi 2007/64 artikli 4 punktis 3 sätestatud nõudele, mille kohaselt peab teenuseosutaja tegevus kujutama endast äritegevust.

27 Neljandaks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, ega Stuttgardi prokuratuuri algatatud menetlus ei riku Euroopa Kohtu praktikast tulenevaid põhimõtteid, mille kohaselt ei ole riigi sekkumine hasartmängude valdkonnas põhjendatud, kui asjaomane liikmesriik ei järgi süstemaatilist ja ühetaolist poliitikat niisuguses ülekaalukas huvis nagu tarbijakaitse. Lisaks oleks sekkumine meelevaldne, kuna sellise sularaha väljavõtmise teenuse, nagu pakkus RE, ebaseadusliku osutamise suhtes algatatakse kriminaalmenetlus väga harva.

28 Viiendaks ja viimasena küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus, kas Stuttgardi prokuratuur võib liidu õigusega tagatud õiguskindluse põhimõtet arvesse võttes nõuda karistusseadustiku § 73 alusel hasartmängusaalide klientidele multifunktsionaalsete terminalide kaudu makstud kõigi summade konfiskeerimist.

29 Neil asjaoludel otsustas Amtsgericht Nürtingen (Nürtingeni esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi [2007/64/EÜ] artikli 3 punkti o tuleb tõlgendada nii, et riigi kontsessiooni alusel tegutsevas hasartmängusaalis pakutav võimalus võtta [panga]kaardi ja PIN-koodi abil välja sularaha rahavahetusfunktsiooniga sularahaautomaadist, kusjuures pangakontoga seotud tehnilised toimingud teeb [selline] väline teenuseosutaja [nagu võrguoperaator] ning raha makstakse kliendile välja alles siis, kui võrguoperaator saadab pärast kontol olevate vahendite kontrollimist terminali autoriseerimiskoodi, samal ajal kui hasartmängusaali käitaja varustab mitmeotstarbelist rahavahetusautomaati üksnes sularahaga ning raha välja võtva kliendi pank krediteerib käitajat väljavõetava summa ulatuses, on tegevus direktiivi artikli 3 punkti o tähenduses, milleks ei ole vaja luba?

2. Kui esimeses küsimuses kirjeldatud tegevus ei ole [direktiivi 2007/64] artikli 3 punkti o kohaldamisalasse kuuluv tegevus:

Kas direktiivi [2007/64] artikli 3 punkti e tuleb tõlgendada nii, et esimeses küsimuses kirjeldatud võimalus võtta PIN-koodi abil välja sularaha on tegevus viidatud sätte tähenduses, kui samal ajal sularaha väljavõtmisega väljastatakse maksetähik väärtusega 20 eurot, mis tuleb hasartmängusaali järelevalvetöötaja juures lunastada, et lasta järelevalvetöötajal õnnemänguautomaati münte sisestada?

Juhul kui esimeses ja teises küsimuses kirjeldatud tegevus ei ole tegevus, mis jääb artikli 3 punktide o ja/või e kohaselt direktiivi kohaldamisalast välja:

3. a) Kas direktiivi [2007/64] lisa punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et esimeses ja teises küsimuses kirjeldatud hasartmängusaali käitaja tegevus on makseteenus, mille osutamiseks on vaja luba, kuigi hasartmängusaali käitaja ei halda raha välja võtva kliendi kontot?

3. b) Kas direktiivi [2007/64] artikli 4 punkti 3 tuleb tõlgendada nii, et esimeses ja teises küsimuses kirjeldatud hasartmängusaali käitaja tegevus on makseteenus viidatud sätte tähenduses, kui mängusaali käitaja pakub teenust tasuta?

Juhul kui Euroopa Kohus peab kirjeldatud tegevust makseteenuseks, mille osutamiseks on vaja luba:

4. Kas liidu õigust ja direktiivi [2007/64] tuleb tõlgendada nii, et põhikohtuasja eripärastel asjaoludel ei luba need mitmeotstarbelise sularahaautomaadi käitamise eest kohaldada kriminaalkaristust, kui samalaadseid sularahaautomaate on käitatud või käitatakse ilma loata paljudes riigi kontsessiooni alusel tegutsevates hasartmängusaalides ning riigi kontsessiooni alusel tegutsevates ja osalt ka riigi käitatavates kasiinodes ning pädev loa andmise ja järelevalveasutus ei esita vastuväiteid?

Juhul kui ka neljandale küsimusele vastatakse eitavalt:

5. Kas direktiivi [2007/64] ning liidu õiguses sätestatud õiguskindluse ja õigusselguse põhimõtteid ja põhiõiguste harta artiklit 17 tuleb tõlgendada nii, et põhikohtuasja eripärastel asjaoludel on nendega vastuolus haldus- või kohtupraktika, mis näeb ette, et riigieelarvesse tasumiseks tuleb välja mõista summad („konfiskeerimine“), mis hasartmängusaali käitaja on saanud võrguoperaatori teenuse kaudu pangaklientidelt, kes on pangakaardi ja PIN-koodi abil võtnud välja mängusaali käitaja poolt mitmeotstarbelistesse sularahaautomaatidesse sisestatud sularaha ja/või mänguautomaatidel mängimiseks ette nähtud maksetähikuid, kuigi krediteeritud summad vastavad üksnes nendele summadele, mille väärtuses said kliendid neist automaatidest sularaha ja õnnemängude maksetähikuid?“

## Eelotsuse küsimuste analüüs

### *Kolmas küsimus*

30 Kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida kõigepealt, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2007/64 artikli 4 punkti 3 koostoimes direktiivi lisa punktiga 2 tuleb tõlgendada nii, et sularaha väljavõtmise teenus, mida klientidele pakub hasartmängusaalide käitaja neisse saalidesse paigaldatud multifunktsionaalsete terminalide abil, kujutab endast „makseteenust“ selle direktiivi tähenduses, kui käitaja osutab seda teenust tasuta ega soorita mingeid tehinguid klientidele maksekontodel ja tema tegevus sellega seoses piirdub nende terminalide kasutada andmisega ning nende sularahaga varustamisega.

31 Sellega seoses olgu märgitud, et direktiivi 2007/64 artikli 4 punkt 3 koostoimes direktiivi lisa punktiga 2 määratleb „makseteenuse“ äritegevusena, mis võimaldab sularaha väljavõtmist maksekontolt ning maksekonto toimimiseks vajalike kõigi toimingutena.

32 Ilma et käesolevas asjas oleks vaja kindlaks teha, kas põhikohtuasjas kõne all oleva teenuse puhul on selle väidetavast tasuta olemusest tulenevalt tegemist RE äritegevusega või mitte, tuleb märkida, et eelotsusetaotlusest nähtub, et nimetatud äriühingu tegevus piirdub hasartmängusaalidesse multifunktsionaalsete terminalide rentimise ja paigaldamisega ning nende sularahaga varustamisega.

33 Kuigi need toimingud kujutavad endast ettevalmistavaid töid ja on seotud hasartmängusaalide klientide maksekontodel tehtavate tehingutega, siis nähtub eelotsusetaotlusest, et need tehingud viis siiski läbi väline teenuseosutaja, nimelt võrguoperaator. Nimelt oli viimati nimetatu see, kes haldas multifunktsionaalsete terminalide ja klientide pangakontode vahelist ühendust, tuvastades nende pangakaardi ja PIN-koodi, võimaldades nii sularaha väljavõtmist.

34 Neil kaalutlustel ei saa asuda seisukohale, et selline teenus, mida pakub RE multifunktsionaalsete terminalide abil, võimaldab „sularaha väljavõtmist maksekontolt“ direktiivi 2007/64 lisa punkti 2 tähenduses. Pealegi ei ole Euroopa Kohtul mingit teavet, mis tõendaks, et see äriühing teostas selle teenuse raames „kõiki maksekonto toimimiseks vajalikke toiminguid“ sama sätte tähenduses.

35 Seda kaalutlust kinnitab esiteks direktiivi 2007/64 artikli 4 punkti 3 ja direktiivi lisa punkti 2 konteksti tõlgendus.

36 Nimelt tuleneb selle direktiivi põhjendusest 6, et selle direktiiviga ei ühtlustata täielikult makseteenuste valdkonda. Nimetatud põhjenduse sõnastusest nähtub niisiis, et direktiivi 2007/64 kohaldamine peab piirduma nende makseteenuse pakkujatega, kelle peamine tegevus seisneb makseteenuste pakkumises makseteenuse kasutajatele.

37 Euroopa Kohtule esitatud toimikust ilmneb, et RE põhitegevus oli hasartmängusaalide käitamine ning et sellega seoses olid multifunktsionaalsete terminalidega seotud toimingud puhtalt põhitegevust toetavad kõrvalteenused; seda peab siiski veel hindama eelotsusetaotluse esitanud kohus.

38 Teiseks olgu märgitud, et kuna RE ei teinud hasartmängusaalide klientide kontodega seoses mingeid tehinguid, siis ei õigusta makseteenuste kasutaja kui tarbija kaitseks esitatavad nõuded, mis on esitatud direktiivi 2007/64 põhjendustes 20, 22, 26, 36 ja 54, sellise sularaha väljavõtmise teenuse, nagu pakub RE, kvalifitseerimist „makseteenuseks“ selle direktiivi tähenduses.

39 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb kolmandale küsimustele vastata, et direktiivi 2007/64 artikli 4 punkti 3 koostoimes selle direktiivi lisa punktiga 2 tuleb tõlgendada nii, et sularaha väljavõtmise teenus, mida klientidele pakub hasartmängusaalide käitaja neisse saalidesse paigaldatud multifunktsionaalsete terminalide abil, ei kujuta endast „makseteenust“ selle direktiivi tähenduses, kui käitaja ei soorita mingeid tehinguid klientidele maksekontodel ja kui tema tegevus sellega seoses piirdub nende terminalide kasutada andmisega ning nende sularahaga varustamisega.

### *Esimene, teine, neljas ja viies eelotsuse küsimus*

40 Arvestades kolmandale küsimusele antud vastust, ei ole vaja vastata esimesele, teisele, neljandale ja viiendale eelotsuse küsimusele.

## Kohtukulud

41 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiivi 2007/64/EÜ (makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta) artikli 4 punkti 3 koostoimes selle direktiivi lisa punktiga 2 tuleb tõlgendada nii, et sularaha väljavõtmise teenus, mida klientidele pakub hasartmängusaalide käitaja neisse saalidesse paigaldatud multifunktsionaalsete terminalide abil, ei kujuta endast „makseteenust“ selle direktiivi tähenduses, kui käitaja ei soorita mingeid tehinguid klientidele maksekontodel ja kui tema tegevus sellega seoses piirdub nende terminalide kasutada andmisega ning nende sularahaga varustamisega.**

Allkirjad